

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
 1947 szeptember 21, vasárnap

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM
 237. szám

Uj híráskodás

Demokratikus rendszerünk végleges megerősítése elképzelhetetlen az igazságszolgáltatás demokratizálása, az igazságszolgálat reformja nélkül. Amíg ez nem történik meg, amíg nem rendelkezünk olyan igazságszolgálati rendszerrel, amely a nép érdekében jogatosított intézkedések megvalósítását, tiszteletbentartását és végrehajtását tekintve legfőbb feladatának, addig mindig meg van az esélyesség ezen érdekek lábbaltiprására, elsabotálására és keresztelésére. Gyakran tapasztalhattuk ezt az utolsó két esztendőben is. A demokratikus kormány intézkedései sokszor nyírt korogva és csigalassúsággal mentek át a gyakorlatba annak ellenére, hogy az ország nagy többsége állt ezek az intézkedések mögött s nem egyszer tömegintézeteken követelte szigorú betartásukat. Mindannyian emlékszünk például a szabotázs és üzérkedés elleni törvényekkel kapcsolatba hozott indokolatlan felmentő ítéletekre, vagy a háborús bűnösök megbüntetésének csaknem szakadatlan szabotálására.

Természetes, hogy így történt. Demokratikának, mint sok minden egyéb hasznavehetetlen dolgot és káros örökséget, örökölte a megelőző népiellenes igazságszolgálati rendszert is, törvényestül, bíróstul. Ez az igazságszolgálati rendszer és bírói kar pedig világos, hogy minden tekintetben egy hurot pendült a lejtőn rendszerrel. Nem is lehetett másként. Minden gazdasági rendszer — már pedig akkor a tőkés, földesuri, félhűbéri rendszer volt uralkodó — szükségképpen a maga képeire és hasonlatosságára alakítja meg egész társadalmi, jogi és politikai, sőt a kulturális felépítményét is. Népi nyelven szólva, amilyen a mosdó, olyan a törülköző. S a mosdó ez a rendszer volt.

A tőkés, félhűbéri rendszert sikerült megváltoztatnunk s gazdasági életünket a földreform, a Nemzeti Bank államosítása, az ipari központok felállítására és a pénzügyi reform útján demokratizálással tettük s ezzel egyidejűleg társadalmi és politikai rendszerünket is. Parancsolt szükségesség most az igazságszolgálati reform. Csakis egy teljesen és alapjában, tehát rendszerében megváltoztatott igazságszolgálati rendszerrel és az igazságszolgálati kar demokratizálásával védhetjük meg és biztosíthatjuk a földreform, a pénzügyi reform, a demokratikus társadalom és politikai rendszer s a nemzeti egyenjogúság állandóságát. Amíg a nép ellensége nem lehet könyörtelenül elítélni, amíg a demokrácia elleni izgatók enyhe, vagy felmentő ítéletben részesülnek, addig nem tudunk megmondani a magunk, demokráciánk és népiünk érdekében.

Patrascanu igazságszolgálati reformja ezért én ennek tudatában tettem meg a szükséges előkészületeket a román igazságszolgálati reformjára vonatkozóan. Szakemberek bevonásával, a többi demokratikus igazságszolgálati rendszer tanulmányozásával s legutóbb pedig a Brüsszeli megartott nemzetközi jogi kongresszus tanulságainak levonásával előkészítettem az erre vonatkozó tervezetet s remélhetőleg az rövidesen meg is valósul.

Miben áll a lényege ennek a tervezetnek?

Uj bírói kar és az új bírói kar részére új jogrendszer megteremtésében. Az új igazságszolgálati, illetve jogi rendszer megteremtése a könnyebb feladat. Voltaképpen elméleti munka. Nehezebb a bírói kar kicserélése. Egyik napról a másikra nem lehet új bírakat nevelni. Ezen a nehézségen Patrascanu igazságszolgálati reformja — igen helyesen — úgy kíván segíteni, hogy helyet biztosít a népnek, a nép küldötteinek a bírói karban. Vagyis népi bírakat neveznek ki, olyan egyéneket, akik már származásuknál és neveltségükkel jogosa sem kerülhetnek ellentétbe a nép érdekeit szolgáló demokratikus intézkedésekkel.

A dolg azonban természetesen nem ilyen egyszerű. Ez csak az alap. Az igazságszolgálati reform ezen a két alaptételre felépülve az egész igazságszolgálati reformját jelenti, az igazságszolgáltatás egész rendszerének átalakítását. Erről van szó. S ezért üdvözlő az ország minden demokrata érzelmi lakója s maga a dolgozó tömeg nagy örömmel a könnyű és az igazságszolgálati reformot. Nemcsak üdvözlő, követel is minél sürgetőbb megvalósítást. (d. gy.)

A Szovjetunió javaslata az ENSz közgyűlésén:

Tiltsák meg

a háborús propagandát!

Visinszki szovjet külügyminiszterhelyettes az ENSz közgyűlésén leplezte le a harmadik világháború propagandistáit

Világszerte hatalmas visszhangot keltett Visinszki békebeszéde

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlésén csütörtökön este Visinszki szovjet megbízott szólalt fel. Beszédében megállapította, hogy a közgyűlés első ülészaka óta eltelt egy év alatt az Egyesült Nemzetek Szervezetének működésében komoly hiányosságok voltak észlelhetők. Nagy-Britannia és az USA eltávolodtak az ENSz-et alapozták, sőt bizonyos esetekben egyenesen megsértették a közgyűlés határozatait. Megkísérelték az Egyesült Nemzetek Szervezetét saját önzó céljaira felhasználni, ugyanakkor pedig elhanyagolták a nemzetközi együttműködést.

Az Egyesült Államok és Nagy-Britannia az Egyesült Nemzetek kivül akartak végrehajtani bizonyos gyakorlati intézkedéseket, a legnagyobb mértékben hátráltatták azonkívül az ENSz tevékenységét az általános leszerelés és az atomellenőrzés tekintetében. Nagy-Britannia és az Egyesült Államok nem akarnak leszerelni, sőt késleltetik a leszerelés végrehajtását.

A Szovjetunió számtalan lépést tett az atomerő kérdéseinek megoldására, de mindig ellenállásra talált, főként az Egyesült Államok részéről. A Szovjetunió semmiesetsem fogadhat el külföldi beavatkozást az atomerőtelepeken, bár teljes mértékben támogatja az atomerő szigorú nemzetközi ellenőrzésének elvét.

A Truman- és Marshall-évről Visinszki megállapította, hogy azok sértik az ENSz alapokmányának elveit.

AZ USA A NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS ELLEN

A Truman-élv a nemzetközi együttműködés elveinek teljes megtagadását jelenti, a Marshall-terv pedig nem egyéb, mint a Truman-élvnek Európa mai helyzetéhez szabott változata.

A Marshall-terv kísérlet arra, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország támogatásával teljes függőségre kényszerítsék a segítségre szoruló országokat és ezzel elhárítsák a közeledő amerikai válságot. A terv kísérlet arra is, hogy Európát két részre szakítsák és bizonyos államok részvételével megalakítsanak egy olyan tömböt, amely ellenségesen álljon szembe a Szovjetunió és Kelet-európai államok érdekeivel.

A közgyűlésnek köze kell lépnie az alapokmány irányelveinek többszöri megsértésével szemben. Ezek közé tartoznak: a brit csapatok jelenléte Egyiptomban és Görögországban, amerikai csapatok jelenléte Kínában, Argentína magatartása az Egyesült Nemzetek határozatával szemben Spanyolország tekintetében. Az indonéz nép ellen elkövetett agresszió, továbbá Délafrikai magatartása a délnyugafrikai terület gondnokság alá helyezésével kapcsolatban. Kérte azt is, hogy az iráni kérdést vegyék le a Biztonsági Tanács ügyrendjéről.

MARSHALL ALAPTALANUSÍVADOL

A továbbiakban Visinszki szovjet megbízott rátért Marshall

napi beszédére és megállapította, hogy a Görögország függetlenségének veszélyeztetéséről szóló állítás teljesen alaptalan, mint ahogy alaptalanok a Görögország szomszédai ellen hangoztatott vádak is. Leszegezte, hogy a Korea kérdésében elhangzott indítvány sérti a három külügyminiszter által hozott 1945-ös moszkvai határozatot. Visszautasította Visinszki az amerikai indítványt, hogy alkítsanak külön bizottságot a béke és biztonság számára. Ez az indítvány a Biztonsági Tanács melőzésére és megkerülésére irányuló rosszul leplezett kísérlet. Az amerikai küldöttség hasonló indítványai csak arra alkalmasak, hogy aláássák az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapjait.

A Szovjetunió továbbra is kívánja a nagyhatalmak egyöntetű határozatait elvének feltétel nélküli betartását.

Visinszki szükségesnek tartotta fölhívni az ENSz közgyűlésének

amerikai külügyminiszter előző figyelmét arra, hogy egyes országokban egyre fokozódó háborús propaganda folyik. Vonatkozik ez elsősorban az Egyesült Államokra, de olyan más államokra is, mint például Törökország, amelyek teljesen amerikai befolyás alatt állnak. Ez a propaganda a rádió, a sajtó, a film, a hírverés minden eszközét felhasználja az amerikai imperializmus megerősítésére, kiterjesztésére, hogy végül megvalósíthassa legfőbb célját: a világuralom örök eszméjét. Ennek a háborús propagandának legjellemzőbb vonása a szovjetellenesség.

A TRÖSZTÖK A HÁBORUS USZÍTÓK ÉLEN

Az új háborúra való előkészület ugyszólván az egész világ személtárára folyik és a propagandát némely országokban, főleg az Egyesült Államokban, gyakorlati rendszabályok, mindenekelőtt katonai támaszpontok létesítése, a

fegyverkezés fokozása és a fegyverek tökéletesítése támasztják alá. Az Északamerikai Egyesült Államokban a monopolkapitalisták és trösztök, melyek óriási nyereségekre tettek szert a második világháborúban, a háborús propaganda élén járnak. Visinszki több közismert amerikai személyiséget sorolt föl, mint a háborús propaganda támogatóit és megszervezőit, köztük John Forster Dullest, az Amerikát képviseli az ENSz-ben. A háborús uszítóknak más országban is vannak elvarátaik. Ezek közé tartozik elsősorban Churchill. Fékellen propaganda folyik már hosszabb ideje Törökországban is, amely a Szovjetunió ellen készülő háborúra uszít.

Mindaz a háborús propaganda azonban éles ellentétben áll a népek véleményével és akaratával, amelyek vállalkon hordozták a második világháború minden terhet.

Az ENSz ítélje el az új háború érdekében folyó bűnös propagandát

Beszéde befejező részében Visinszki szovjet megbízott négy pontból álló határozati javaslatot terjesztett az Egyesült Nemzetek Szervezete elé:

Az Egyesült Nemzetek Szervezete elítéli az új háború érdekében folyó bűnös propagandát, amelyet több ország, különösen az Egyesült Államok, Törökország és Görögország reakciós körök folytatnak és a sajtó, rádió és mozi útján támadásra uszítanak a szabadság-és békeszerető népek ellen.

Az Egyesült Nemzetek álláspontja az, hogy az ilyen propaganda megtűrése harmaalik háborúhoz vezet és megsértését jelenti az alapokmányban lefektetett kötelezettségnek, amelyet az államok vállaltak az egymás közötti baráti kapcsolatok megtartására, az egyenjogúság és ünnelkezés alapján.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete szükségesnek látja valamennyi ország kormányát arra felhívni, hogy bármi lökjogi üldözés terhével tiltsa meg a háborús propaganda minden formáját és hozzon rendszabályokat ennek a

társadalmi szempontból káros és veszedelmes propagandának meg-előzésére, amely veszélyezteti a népek békéjét és jólétét.

Az Egyesült Nemzetek Szervezete szükségesnek látja újból életbeléptetni a fegyverkezés csökkentésére vonatkozó határozatát, valamint ama döntését, mely törvényen kívül helyezi az atombombát és más, tömegpusztításra alkalmas fegyvereket.

„A BÉKÉERT, A NEMZETEK BARÁTSÁGÁÉRT”

Visinszki szovjet külügyminiszter beszédének óriási hatása volt. Nem használta a megszokott udvarias megszólítás frázisait, hanem ezekkel a szavakkal kezdte beszédét:

— A békéért a nemzetek barátságáért, az új háborús uszítók ellen!

A beszéd alatt egyetlen kiküldött sem hiányzott, míg eddig minden ülésen számosan távolmaradtak. A sajtó- és a film-pályhok is szufolásig telve voltak.

Visinszki beszédét, melyet feszült érdeklődéssel hallgattak, gyakori taps szakította meg. A beszéd után a folyosón megállapították, hogy Visinszki külügyminiszterhelyettes a jelenlegi helyzet széleskörű és átfogó elemzésével mutatott rá

arra, kik a hibásak abban, hogy az ENSz célkitűzéseit elhanyagolják. Megállapították azt is, hogy az amerikai háborús propaganda fikevesztett bombolását leplezve és névszerint megnevezve a legveszedelmesebb háborús uszítókat, egyeseknek nagyon is az elevenére tapintott.

Amikor a Szovjetunió kormányja nevében megette javaslatát a háborús propaganda megtiltására, tomboló tapsviharrobbant ki.

Egy szíriai kiküldött, El Bali kijelentette, hogy a nagyszerű beszéd villámcsapás volt a reakció számára. Modzeleszki lengyel külügyminiszter rámutatott, hogy Visinszki nagyon is világos beszéde a Szovjetunió békés elgondolásait bizonyítja. Több más kiküldött hangoztatta, hogy Visinszki ezzel a beszéddel igen nagy szolgálatot tett a békének.

A beszéd elhangzása után MacNeil angol megbízott barátságosan kezét fogott a szovjet külügyminiszterrel és gratulált a kitűnő beszédhez.

— Komoly tanulmányozást igényel — mondotta — a beszéd ama része, amely visszautasítja a „béke és biztonság kérdései számára” felállítandó bizottság amerikai tervét. Paródi francia kiküldött szerint is Visinszki ezzel a beszéddel nagy szolgálatot tett a béke és biztonság ügyének.

Románia behbizonyította, hogy helye van a világ békeszerető népei között

— mondotta a moszkvai rádió

A moszkvai rádió hírmagyarozója a békeszerződés életbelépte alkalmából pénteken este méltatta a Romániával kötött békeszerződés nemzetközi jelentőségét.

A hírmagyarozó rámutatott arra, hogy a Szovjetunió törekvése az volt a békeszerződés megkötésekor, hogy a fasisztustól megszabadított országok valóban felszabaduljanak. Ezért még a békeszerződés megkötése előtt — annak ellenére, hogy maga is hihetetlenül sokat

vesztett a háborúban —, anyagi segítség is hozzájárult ezen országok gazdasági és nemzeti függetlenség megeremeléséhez.

Ezután a hírmagyarozó értékelte a román demokratikus erőnek az ország demokratizálása és gazdasági talpraállítása érdekében kifejtett munkáját, majd ezeket mondotta:

— Románia tanulmányozását szolgálta annak, hogy helye van a világ szabadságszerető népei között. A Szovjet

unió ezért a Romániával kötött békeszerződés nemzetközi eseményeknek tekinti, olyan eseménynek, amellyel hozzájárult a világ békéjének megzáródásához.

KÖNNYŰTÉSEK A HUS FORGALMÁBAN

Az ipari és kereskedelmiügyi minisztérium közleményében értesítette az országos megyei gazdasági hivatalokat, hogy a husfélék közül az egész országban teljesen szabadá tettek a juhustelék forgalmát.

UJ BELÜGYI ÁLLAMTITKÁR

A miniszterelnökségen pénteken délelőtt tette le a hivatali esküt Jordachescu Teodor új belügyi államtitkár.

Jordachescu belügyi államtitkár-t a Szociáldemokrata Párt központi bizottsága jelölte a közelmúltban eltávolított jobboldali szociáldemokrata Burca Ion helyébe.

H I R E K

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 258.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

A segesvári leányok példát mutatnak

A segesvári MNSz-be és Ifjúsági Szövetségbe tömörült román és magyar fiatalok önkéntes munkacsoportjai javítják a Segesvár-Szeben közötti utvonalt. A munkacsoportok 60 százaléka lányokból toborzódott. A segesvári IMSZ és MNSz a legteljesebb egyetértésben dolgozik. Közös munkatervet dolgoztak ki és azt közösen fogják megvalósítani. Román és magyar ifjakból álló kulturcsoportokat alakítottak és tervezték egy ifjúsági park létesítését.

AZ „UTUNK”, a Romániai Magyar Írószövetség lapja közbejött technikát akadályok miatt nem a szokásos időben, szeptember 20-án, hanem a következő szombaton, vagyis szeptember 27-én jelenik meg, a szokott gazdag tartalommal. Az „Utunk” szerkesztősége.

AZ ÖSSZES KERESKEDELMI ÜGYNÖKÖKET ÉS UTAZÓKAT felhívja a Magánalkalmazottak Szakszervezete, hogy szeptember 22-én, hétfőn délután 5 órakor a Szakszervezet helyiségében megtartandó értekezleten, amelyen az új fizetések, illetve járandóságok kérdéséről beszélnek meg, pontosan jelenjenek meg. — A Magánalkalmazottak Szakszervezetének női csoportja meghívja a Szakszervezet összes női tagjait a szeptember 22-én, hétfőn délután fél 7 órakor a Szakszervezet helyiségében megtartandó nőgyűlésre, amelyen fontos időszéri kérdéseket tárgyalnak meg.

A KOLOZSVÁRI UNITARIUS MAGYAR FIULICEUMBAN a felvételi vizsgák szeptember 24-én, reggel 8 órakor kezdődnek. A vizsgára jelentkezők írásbeli kérésüket szeptember 23-án déltől adják be az igazgatóságához.

AZ ÖNGYÚJTÓK ÉS KOVÁKÓK UJ ADÓJA a következő: a villamos öngyújtó állami illetéke darabonként 500 lej, a zseb-öngyújtó darabonként 300 lej, a kovakő illetéke 0.1 gramonként 3.75 lej. Magánosok öngyújtóikat november 1-ig kötelesek lebélyegeztetni.

GYUMOLCS-, ZULDSÉG- ÉS BEFŐTTKIÁLLITÁST rendeznek szeptember 28-án Szatmáron, az ARLUS helyiségében. A kiállítást a kereskedelmi és iparkamara, az Antifasiszta Nők Szövetsége, a Szakszervezeti Tanács, a Munkás Ifjak Szövetsége, az Ekésfront, a Federálé és a helyi önkormányzatok rendezik meg. Résztvesznek a kiállításon a város és a megye kertészei, termelői és háziasszonyai. A kiállítást a fővárosban októberben megtartandó országos kiállításon is bemutatják.

(*) HÁZASSÁGI HIR. Onódi Veress Lenke és Magyarádi Bóros Dezső folyó hó 21-én, vasárnap délután 5 órakor Kozárváron tartják esküvőjüket, melyre jóbarátaikat és ismerőseiket szívesen látják.

A GÉPJÁRMŰVEK HITELESÍTÉSÉNEK, illetve felülvizsgálásának díját a hivatalos lap szeptember 13-i 211. számában közölt 13,505 számú belügyminiszteri rendelet 500 lejben állapította meg.

A védőügyvéd

jogát a demokrácia törvényei tiszteletben tartják, de ez nem jelentheti azt, hogy ezzel egyes paragrafuscsavaró ügyvédek visszaéljenek és dolgozó népiünknek a vádlottak padjára került ellenségeit, mint gáncsnélküli lovakokat, a megtestesült tisztesség mintaképeit állítsák a tárgyalóterem hallgatósága elé.

Tisztességes ügyvéd nem érezhet lelkiközösséget azokkal a desperádókkal, akik akkor, amikor az egész városban a becsületesen dolgozók számára az egyszerű ebéd megfőzéséhez szükséges zsiradék is megoldhatatlan problémát jelent — több száz kiló zsirakvaló-rejtegetnek. A tisztességes védőügyvédre nem lehet kötelező az, hogy a kapott tiszteletdíjért cinkos közösségbe kerüljön a vádlottak padjára ültetett bűnözőkkel.

A tárgyalóteremben — ahol most gazdasági életünk veszedelmes kártevői feszengnek egyre gyakrabban a vádlottak padján — a védők sorában ugyanazok az arcok jelennek meg esetről-esetre, hogy a legtöbbszor minden jóízűlést semmibeveve, ártatlan áldozatoknak tüntessék fel életünk legveszedelmesebb bűnözőit — a szabotáló üzéreket és cinkosait.

Az erdők sűrűjében gyilkoló bandita sokkal veszélyesebb ezekben a simamodorú gazdasági desperádóknál, amíg ez egy vagy két embert gyilkol, addig ezek az egész nép, a munkagépek mellett dolgozó munkások, a földeken verejtékező parasztok, az irászatoknál görnyedő szellemi dolgozók élete és becsülete, emberibb jövőjének lehetősége ellen követnek el nap-nap után merényletet.

Védők — akik ma is ott álltak a tárgyalóteremben, bizonygatva a zsindugdosók ártatlanságát, akik foggal-körömmel akarták kiverekedni a felmentést, hogy ismét a társadalomra szabadjártsá a nép véret szípolozó üzéreket, nem jobbak, mint védenek.

De kiket látunk ebben a szerepben működni a tárgyalótermekben? Csak azt az ügyvédi klikket, amely mohón vetette rá magát erre az új és jól jövedelmező kereseti ágra. Nap, mint nap ugyanazokat. Kiket védenek olyan buzgalommal? Nem szegény, nincstelen megtevédt embereket, akik nyomorúságtól izzva, kényszerűségeiből vagy tudatlanságból kerültek elmentébe a törvényekkel — hanem a Husáruygar zsirrejtegető, dolárlóvag csempészvezeireit, akik a konjunktúra idején vagyónokat harácsolnak össze.

Nem akarjuk a védőügyvédi tiszteletreméltó alakját a panamistákkal, üzerekkel, szabotőrökkel cimboráló ügyvédekkel azonosítani, de a demokrácia tisztultabb korszellemé változást kíván a tárgyalótermekben megnyilvánuló jogászai munkában is — és úgy véljük — ezt megvalósítani éppen az ügyvédi kar becsületes, demokratikusan gondolkozó tagjainak a feladata — még pedig a legközelebbi jövőben. Különösen akkor, amikor már Nagyváradon, Arador és Tordán az ügyvédek határozottan mondták ki, hogy a stabilizáció ellenségeit nem védik. A példát a kolozsvári ügyvédek is követhetnék.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA KAMARASZÍNHÁZANAK MŰSORA:

(Magyar Zeneművészeti Főiskola)

Szombaton este fél 8 órakor: Váratlan vendég.

Vasárnap délután 5 és este 8 órakor: Váratlan vendég.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Szingapuri táncosnő.

CORSO: Premier. Pótszerzem. A legszébb magyar film.

RIO: Arany kapu. Charles Boyer, Olivia de Havilland, Paulette Goddard. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

ROYAL: Laura.

SELECT: Szingapuri táncosnő.

URANIA: Kincses sziget. Magyar feliratok.

SOSZTAKOVICS szovjet zeneszerző

„Ünnepi nyitány” címmel új művet írt a Szovjetunió harmadéves fennállása alkalmából. Mint mondotta, új művében azoknak az érzéseit akarja érzékelteni, akik átértékelték a szörnyű háborút, leverték ellenségeiket és most hűbük újáépítései járadoznak. Az „Ünnepi nyitány” először a leningrádi fűharmónikusok adják elő. Művészközvetítésével.

Uj százhuszágyas munkások kórház létesítését

tette lehetővé a stabilizáció Kolozsváron

KOLOZSVAR. — Eredményes bukaresti tárgyalások után ma érkezett vissza dr. Poenaru Jenő, a kolozsvári betegsegélyező intézet igazgatófőorvosa, aki megbeszéléseinek eredményét a következőkben foglalta össze:

— A stabil lehez fűződik első sorban az, hogy sikerült a kolozsvári dolgozók gyógyszerellátását lényegesen tökéletesebbé tenni. Háromszáztizennyolcezer stabil lej értékben, jóval a hivatalos áron alul, 25 ezer fiole injekciót vásároltunk. Ugyanakkor a bukaresti központ határozott ígéretet bírtunk, hogy rövid időn belül további nagymennyiségű gyógyszert és szükséges műszereket kap Kolozsvár. Többek között régen nélkülözött, teljesen modern Röntgen-készüléket és két terápiás, modern fogászati „Unit” készüléket is kapunk.

AZ UJ KÓRHÁZ

— Értésüleim szerint az ígért gyógyszerek egyrésztet tehát autómár a tegnapi nap folyamán utbamárították és így annak megkezdése minden pillanatban várható — mondja dr. Poenaru igazgatófőorvos, majd rátér a betegsegélyező új kórházának kérdésére.

— Hasonlóan az eredmények között említhetem meg azt is, hogy a Horea-ut 19 alatt a legrövidebb időn belül megnyílik az új százhuszágyas kórházunk, amelynek teljes felszerelése Bukarestben már rendelkezésünkre áll, csak el kell szállítani. A Szaktanács megígérte, hogy a jelenleg még a házban lakó családoknak más épületekben biztosítanak megfelelő lakásokat és mielőbb átadják az épületet a kórház céljaira. Ezzel ideiglenesen megoldjuk a mai nehéz helyzetet mindaddig, amíg a Cosmota szanatóriumot berendezhetjük munkások kórháznak.

— Az eredmények közt sorolható fel továbbá, hogy a kolozsvári

gyógyszertárak és a betegsegélyező között olyan megállapodás létesült, ami lehetővé teszi havonta 1800 orvosi recept elkészítését azokból a gyógyszerekből, amik nincsenek meg a betegsegélyező házi gyógyszertárában.

KERÜLETI ORVOSOK

Megszervezték a kerületi betegsegélyező orvosok szolgálatát is az I. kerületben dr. Constantin Elizabethát, a II. kerületben dr. Vasváry Sándort, III. kerületben dr. Oana Mihailt, IV. kerületben dr. Mircioiu Constantint, V. kerületben dr. Rosenbergt, Józsefet, VI. kerületben dr. Márkus Viktort nevezték ki a betegsegélyező orvosává.

Az orvosokat azonban csak feltétlen szükség esetén vehetik igénybe a betegsegélyező tagjai.

Gondoskodás történt, hogy amennyiben a hivatalos rendelési időn túl lenne valakinek szüksége azonnali orvosi segílyre, úgy a betegsegélyező kórházán kívül az állami kórházakban és klinikákon megfelelő kezelést kaphasson — magánkórházakban és magán-sanatóriumokban azonban nem, mert ennek a költségeit az intézet nem térítheti meg. Az intézet és az említett kórházak között létrejött megállapodás szerint a beteg a helyszínen mindent megkap a penicillin kivételével, ezt az intézet fedezi, ha erre feltétlenül szükség van. A receptet azonban a kórház vezető orvosának kell kiállítania — hivatalos bélyegzővel ellátva — fejezte be tájékoztatóját.

Mint az ismertetett eredményekből kitűnik — és ezt egyébként a tárgyalások közvetlenül résztvevő igazgatófőorvos is kihangsúlyozta — ezek az eredmények szoros összefüggésben állanak az új kedvezőbb anyagi helyzettel, ami a stabilizációval következett be.

SPORTÉLETT

A tömegsport jegyében

nagy sikere volt a Dermata üzemi atlétikai versenyének

KOLOZSVAR. — A Dermata üzemi atlétikai bajnokságának második versenynapját csütörtökön tartották meg. Mindkét versenynapon nagyszámu induló volt az egyes számokban, mind a fizikai, mind a szellemi dolgozók részéről. A tömeges indulás bizonyítja, hogy a tömegsport szelleme és eszméje örvendően meghonosult a börgyári alkalmazottak között.

Részletes eredmények:

100 méteres síkfutás: 1. Bagoly talpgyár 11.9 másodperc. 2. Szilágyi cipőgyár 12.3 mp. 3. Pápai műszak 12.3 mp.

400 méteres síkfutás: 1. Szilágyi cipőgyár 62 mp. 2. Nagy gépszij 62.1 mp. 3. Duka palota 62.1 mp. 1500 méteres síkfutás: 1. Szekernyés talpgyár 5 perc 03 másodperc. 2. Bekes műszak 5 p. 16.3 mp. 3. Anderkó gépszij 5 p. 17 mp.

SPORTHIRADÓ

A VASAS—UNIVERSITATEA mérkőzést barátságos jelleggel játszik le vasárnap, mert Demeter a B válogatottba került és a Román Labdarúgó Szövetség ezért nem engedélyezte a mérkőzésnek a bajnokságra való lejátszását. Mind a két csapatban több újonnan leigazolt játékos is szerepelni fog. Többek között az U csapatában Zahan is játszani fog.

AZ ORSZÁGOS TENISZBAJNOKSÁGOKON a Dermata legjobb együttesével vesz részt. Az elsőosztályú számokban Pusztai, Radó, Bekó, Brandusa és

Szövérdiné, Lám Ili, míg az ifjúsági számokban Ujfalvi, továbbá Welmann Jurka és Vajda Edit indulnak. A verseny kedden kezdődik.

A ROMÁNIA—CSEHSZLOVAKIA vasárnap megtartandó nemzetközi labdarugómérkőzésen a romániai válogatott a következő összeállításban játszik: Stancu, Ritter, Farmati, Bakucz, Mari, Perényi, Kovács, Marian, Spielmann, Filóti, Dumitrescu III. Tartalékok: Páll és Reuter. A mérkőzést Schneider (Lengyelország) vezeti, határjelzők Kroner Piki és Ceasuran.

ELVESZETT

jókedvét visszanyerhet, ha eljön a Magyar Népi Szövetség Kolozsvári Szervezetének

TARKA ESTJÉRE

f. hó 20-án, szombaton este fél 8-kor a Farkas utcai színházba

Közreműködnek:

Asztalos István író, Csóka József, Papp József, Binda László, Peller Kerenia, Sermeszkó Károl, Kleizmer Clarius és t. absák Tiborné a kolozsvári Magyar Népi Színház tagjai. Lakatos Ferenc (hegedű), a kolozsvári Magyar Népi Színház tagja. Károlyi Károly vezetésével, a „Victoria” zövekezői. Kamaracsoport és a „Rendő” börgyári színjátszó csoportja. Koncertál: Dr. Molnár Ferenc

VILÁGOSSÁG-EST

TORDAN

Tekintettel a rendkívüli érdeklődésre és a nagyszámmal befutó jegyigénylésekre,

a Világosság színes műsor keretében megrendezendő baráti találkozókat tordai olvasóival az Iparoskör helyett a

VIGADÓBAN

rendez meg vasárnap, szeptember 21-én este 9 órai kezdettel.

Közreműködnek: A kolozsvári Állami Magyar Színház vezető művészei és a Világosság teljes szerkesztősége.

VASÁRNAP KÜLÖN TORDAI SZÁM

A Duna többé nem elválasztja, hanem összeköti a román és bolgár népet

Virágcsokros, meleg ünnepség a bolgár katonaegyüttes hangversenyén

Meghatóan szép és virágcsokros ünnepély keretében hallgatta meg Kolozsvár közönsége a demokratikus bolgár hadsereg százhusz tagu művészegyüttesének hangversenyét a Román Operában.

A színház hatalmas terme talán sosem látott annyi lelkes hallgatót. A későn jövőeknek már nem jutott hely, kiszorultak a folyosókra, meg az épület előtti térségre, ahol mikrofont kellett felszerelni, hogy részük legyen a fekete-fehér egyenruhás bolgár katonák előadásában.

A hangversenyt megelőzőleg Popovici Mircea ezredes mondott ünnepi beszédet.

— A nemzetvédelmi miniszterium nevében tiszta szívemből és meghatódott lélekkel köszöntöm Kolozsváron a bolgár hadsereg fiatal katonáit — mondotta. — Romániai vendégcsereplésük az egymással sokat marakodott román és bolgár nép őszinte barátságát mélyíti. Mi tudjuk azt, hogy a kölcsönös látogatás lehetősége számunkra csakis a fasiszmus leverésével s a két nép szabadságának kivívásával születhetett meg. És azt is tudjuk, hogy a dunavölgyi népek csak úgy lesznek boldogok, ha barátságban élnek egymással.

A percekig zugó tapsvihar után Dragan Procopjev százados-karnagy vezényletével a bolgár ajkakon felcsendült a román himnusz.

Ezután sorra következtek a szebbnél-szebb bolgár katonadalok, román, orosz, bolgár népdalok, balladák és magánzámok.

Elsőnek a „Győzelem éneke” csendült fel a színpadon: diadalmasan és szárnyaló hangon. Különös összhangu akkordjaiból egy sokat szenvedett, de már felszabadult nép öröme csendült ki. És hallottunk utána friss ütemű partizán indulókat, amelyekre a bolgár nép szabadságharcos fiai menettek harcba a német fasiszták ellen.

Ezután bolgár és orosz meg román népdalok következtek. Ritmusban, felépítésben és összhangban egymástól különböző, sajátos szépséget lehettek, de legmélyükről, mint messzi halk kiáltás, csendült ki a közös múlt és közös történelmi viharok hangja.

A műsor első felének befejezése után Haralambie alezredes emelkedett szólásra.

— Kedves vendégeink kolozsvári szereplése határkövet jelent a román és bolgár nép barátságának történetében — mondotta. — Azt jelenti ez az est, hogy rohamlépésekkel közeledünk a közös cél: a dunamenti népek szétválasztásának szilárd barátságának kiteljesedése felé. Hogy ezideig elválasztott bennünket a Duna egymástól, azt fasiszta kormányaink terhére róják. A dolgozó román és bolgár nép sosem volt ellensége egymásnak. A fasiszmus láncait most szétváltottuk. 1944 szeptember 9-én a bolgár nép is a demokrácia útjára lépett s velünk együtt harcol azért, hogy a dunamenti népek szabadságát, gazdasági és politikai függetlenségét semmilyen nyugatról jövő imperialista-kapitalista törekvés el ne vegye többé. Éljen a román — bolgár barátság! Éljen Dimitrov!

A bolgár miniszterelnök nevének hallatára hatalmas tapsorkán zugatta meg sokáig a termet.

Ezután Kolozsvár demokratikus lakosságának háljaként hatalmas román, orosz, bolgár, szerb és magyar nemzetiszínű szalagokkal átkötött virágcsokrot nyújtottak át a karnagnak.

A kolozsvári munkásság nevében Deju Dumitru a Szakszervezeti Tanács elnöke, mondott üdvözlő beszédet.

— A határ többé nem lehet válaszfal a bolgár és román nép között — mondotta. — Megnyílt a lehetőség számunkra, hogy kölcsönös látogatások során belepillantassunk egymás lelkébe és művészetébe. Ezt a lehetőséget elsősorban nagy szomszédunk, a Szovjetunió hősi hadseregének és e hadsereg vezérének, Sztalin vezérőrnagyának köszönhetjük.

Deju Dumitru üdvözlő beszéde

után a kolozsvári gyári munkásság ajándékait vették át a vendégek: több pár siléct, teniszütőt, színes zászlócskát, apró műtárgyakat.

Válasz és köszönetképpen Veszolín Györgyi, fiatal alezredes, hős partizánharcos és jelenleg a bolgár hadsereg katonái szaklapjának felelős szerkesztje, a következőket mondotta:

— Fiatalok vagyunk és őszinték. Dimitrov Bulgáriájából jövőnk Groza Péter Romániájába. Az ellenségeskedést elfelejtettük. De tulajdonképpen nem is volt ellenség e két nép. Letűnt kormányaink nem a nép nevében tárgyaltak, vagy veszekedtek egymással, hanem szűk érdekcsoportok szolgái voltak. Együtt szenvedtünk a multban, együtt vertük le a fasiszmust, együtt kell menetelnünk a jövő felé — mondotta.

Kedves jelenet következett ezután.

Egy román tiszt a bolgár alezredes kezét megfogva, a következőket mondotta:

— Uraim! Hunyják be néhány pillanatra szemüket és képzeljék el, hogy a mi összefogott kezünk alatt zug a Duna, mely széles, nagy víz, de nem lehet határ a mi barátságunk között. Régen haragosan csapkodtak a hullámai, nem volt békeesség közöttünk. Ma vége minden marakodásnak. A Duna hullámai megbékélten folynak s a mi barátságunkról beszélnek. (—)

szintén letartóztatták. Kihallgatásuk után szabadlábra helyezték őket, de megindították ellenük az eljárást.

DRÁGÁBBAN ÁRULTA A KARTONT, 6 HÓNAPI FOGHÁZRA ÍTELTEK

Goldstein József szamtári textilkereskedő és segédje Goldstein Zoltán a stabilizáció előtt a hivatalosan megállapított 620 ezer lejes ár helyett 1 millió 600 ezer lejért árulta a karton méterét. A törvényszék Goldstein Józsefet árdragításért 25.000 lej pénzbüntetésre, segédjét pedig 6 hónapi fogházra ítélte.

34 SZEMELYT TARTÓZTATTAK LE SZATMÁRON mert a falusi termelők elé mentek a vámsorompókhoz és ott vásárolták fel a falusiaktól az élelmiszereket. A falusiakat, akik a piacon kívül adták el áruikat,

A fehéregyházi Magyar Népi Szövetség a stabilizáció megvédéséért

FEHÉREGYHÁZA. — A Magyar Népi Szövetség fehéregyházi szervezete népes nagygyűlés keretében dolgozta fel a stabilizáció kérdését. A nagygyűlés lelkesen fogadta meg, hogy harcolni fog a stabilizáció megvédéséért. Az új lej jelentőségéről és megvédéséről Török Ajadár megyei elnök tartott előadást, Koszti G. István, a

közponyi ifjúsági bizottság tagja pedig bel- és külföldi politikai tájékoztatót adott. A fehéregyházi református lelkész megleghangu záróbeszéde után a jelenlévők a helybeli csendőrszámnyparancsnokság román és magyar számából álló műsoros estjén vettek részt.

Magániszviselők és munkások részéről bizonyítvány arról, hogy 1945 december 31-é előtt alkalmazásban voltak. 6. Román állampolgársági bizonyítvány. Minden új fényképes személyazonossági igazolványt igénylő ezenkívül 16 lej okmánybélyeggel ellátott kértést köteles benyújtani és ezenkívül külön 15 lejes okmánybélyeget magával vinni. Ha egy kérsében több személy részére (családtagok) kéri az új igazolvány kiállítását, úgy minden egyes személy után (legyen

az átmenetileg Kolozsváron tartózkodó (flotant), mint amilyenek a középiskolai tanulók és egyetemi hallgatók, 16 lejes okmánybélyeggel ellátott kértést kötelesek benyújtani, továbbá a 15 lejes kincstári bélyeget és ezenkívül a bejelentőhivatal pénztárától, a 35. számú szabályozó megvásárolni a 20 lejes sürgősségi és a 20 lejes központi bélyeget.

Az átmenetileg Kolozsváron tartózkodó középiskolai tanulók és egyetemi hallgatók (flotant) részére a kolozsvári személyazonossági igazolványt csak annak a városnak rendőrségi bejelentőhivatala részéről kiállított bejelentőlap alapján állítják ki, amely városból az illető Kolozsvárra jött tanulmányai folytatására. Az ilyen középiskolai tanulók és egyetemi hallgatók a központi rendőrség 23. számú szabályozó rendelkezésének értelmében, ahol meghatározott időre szóló, ideiglenes jellegű bejelentőlapot kapnak.

Egyik utcából a másikba történő lakásváltoztatást a bejelentőlapon át kell vezetni és ennek keresztülvitelére fel kell mutatni a polgármesteri hivatal mellett működő lakáshivatali lakásutalványt.

Lakásbizonylatot 16 lejes okmánybélyeggel ellátott írásbeli kérsére állítanak ki, amelyhez csatolni kell külön 20 lejes sürgősségi és 20 lejes központi bélyeget.

Abban az esetben, ha valaki bejelentőlapját elvesztette volna, külön 16 lejes okmánybélyeggel ellátott kértést kell benyújtania ideiglenes igazolvány kiállításáért. A kérshez 20 lejes sürgősségi, 20 lejes központi bélyeget is kell csatolni, valamint a pénzügyigazgatóság nyugtáját arról az összegről, melyet a Monitorul Oficialnak az elvesztett igazolvány érvénytelenítését hirdető áránban be kell fizetni.

A bejelentőhivatal naponta reggel 9-10 óráig állítja ki az új fényképes okmánybélyes igazolványokat, míg délután 12 óráig 13 óra 30 percig a kiállított igazolványok aláírása történik.

Uj személyazonossági igazolványt csak a már korábban kiállított 3273-1947 számú belügyminiszteri rendelet előírásainak alapján állítanak ki.

Uj személyazonossági igazolványt csak a már korábban kiállított 3273-1947 számú belügyminiszteri rendelet előírásainak alapján állítanak ki.

Milyen okmányok szükségesek az új fényképes személyazonossági igazolvány kiállításához?

Hogyan történik az elveszett személyazonossági igazolványok pótlása?

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári központi rendőrség a közönség tájékoztatására közli, hogy a régi személyazonossági igazolványoknak új, fényképes igazolványokkal történő kicseréléséhez a következő okmányok bemutatása szükséges:

1. A régi személyazonossági igazolvány. 2. Születési bizonyítvány nemcsak a nagykorúaknak, de a kiskorúak részéről is. 3. Házassági bizonyítvány a nősnéknél. 4. Szolgálati bizonyítvány az állami tisztviselők részéről attól a hiva-

taltól, amelynél szolgálatot teljesítenek. 5. Magániszviselők és munkások részéről bizonyítvány arról, hogy 1945 december 31-é előtt alkalmazásban voltak. 6. Román állampolgársági bizonyítvány.

Minden új fényképes személyazonossági igazolványt igénylő ezenkívül 16 lej okmánybélyeggel ellátott kértést köteles benyújtani és ezenkívül külön 15 lejes okmánybélyeget magával vinni. Ha egy kérsében több személy részére (családtagok) kéri az új igazolvány kiállítását, úgy minden egyes személy után (legyen

ATANITÓK HELYZETE

... AZ USA-BAN

A HÁBORU befejezését követő amerikai sztrájkhullám ez év elején áttért a pedagógusokra is. A The Nation című amerikai folyóirat megmagyarázza a sztrájk okát. Elmondja, hogy az amerikaiak rendkívül büszkék tanítási rendszerükre, de az állami költségvetés oktatási célra csupán 1,5 százalékot fordít — míg Anglia 3 százalékot és a Szovjetunió 7,5 százalékot.

Az USA tanítóinak átlagos heti fizetése 37,02 dollár, vagyis 3,37 dollárral kevesebb, mint amit Washington város utcaseprője kap. Detroitban egy kezdő tanító fizetése évi 2091 dollár, egy kezdő sintéré 2485 dollár.

Igy érthető, hogy 1940 óta évenként mintegy 70.000 tanító hagyja ott pályáját. Missouri államban, az 1940-41. évben működött tanítók 98 százaléka nem tanít már — más foglalkozást kerestek.

A tanítóhiány miatt 1946-ban 6000 iskola zárta be kapuit, 1946-ban 75.000 gyerek egyáltalán nem kap oktatást és ötmillió diák vagy beéri rosszul képzett tanítókkal, vagy nem jár iskolába. Egy csikágói tanügyi megbízott némi túlzással így fakadt ki: „Már azt sem nézzük, hogy a tanítójelölt tud-e írni-olvasni. Alkalmazzuk akkor is, ha „arcra” tud tanítani”.

Az amerikai közvélemény egy része azon a véleményen van, hogy fel kell emelni a tanítók fizetését. Albany törvényhozói azonban például úgy akarták „megoldani” a kérdést, hogy bírsággal fenyegették meg a sztrájkoló tanárokat. De — írja befejezésül a The Nation — végeredményben nem ezek, hanem a tanítók mondják ki az utolsó szót. Utóvégre nem kell nekik feltétlenül gyermekekkel foglalkozniok. Megpróbálhatják oroszlanokkal vagy medvékkel is. Newyork állatkertjének kezdő őre 2100 dollárt kap, munkája kevésbé nehéz és — a jelek szerint — jobban megbecsült.

... A SZOVJETUNIÓBAN

ANTONIA Haroseva a szovjet pedagógusok helyzetéről ezúlvá cikk elején idézi Lenint, aki már az októberi forradalom győzelmét követő esztendőben megmondotta, hogy a szovjet társadalomban a néptanító vagy a tanárt az anyagi jólét és megbecsülés olyan magaslatára kell emelni, amilyen a polgári társadalomban soha nem állt és nem is állhatott.

A pedagógusok fizetése képzettségük, működési idejük, tevékenységük és az iskola helye szerint változik. Az elemi iskolai tanítók megkapják teljes fizetésüket, ha napi négy órát tanítottak.

A középiskolai tanároknak csak három óra tanítása kötelező. Ha a pedagógus ennél több órát oktat, külön díjazásban részesül. A különböző szakiskolákban vagy a nagyvárosoktól távol eső iskolákban a tanítók magasabb fizetést kapnak és fizetési többletük eléri rendszeres díjazásuk kétszeresét is. A nehezebb körülmények között dolgozó tanárok szabadságideje is két-három héttel több a tanítók szokásos másfél-kéthónapos szabadságánál.

A pedagógusok szervezet saját üdülőiben és szanatóriumaiban évenként sok tizezer tanár és tanító pihen államköltségen.

A pedagógusok fizetését a falvakban és a munkástelepeken létező világítás, az ingyen lakás, fűtés és világítás, a háború legnehezebb éveiben is gondoskodtak arról, hogy a pedagógusok ugyanolyan ellátást kapjanak, mint a nehéz testi munkások.

A Szovjetunió gondoskodik pedagógusainak továbbképzéséről is.

A továbbképző tanfolyamok látogatása díjtalan, sőt a magukat továbbképző pedagógusok rendszeres fizetésükön felül pótdíjat is kapnak.

A szovjet népek igen nagyra becsülik tanítóikat. Az 1946. évi választásokon 59 tanítót, tanárt választottak be a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsába.

Nevesebb lesz a kereskedők lakbérére

Módosították a lakberek átszámítására vonatkozó törvényt

BUKAREST. — Patrascu igazságügyminiszter — amint azt előre jeleztük — pénteken újabb nyilatkozatot adott a sajtó képviselőinek a lakberek átszámítására vonatkozó rendelettel kapcsolatban. A nyilatkozat szerint a tervezet bizonyos módosításokat hajtottak végre. A régi lakbérletekre vonatkozó időpont a módosított tervezet szerint nem 1940 szeptember 22, hanem október 26. A tervezet első és második szakasza alá tartozó bérlők tehát, ha lakbérletük 1940 október 26 előtről való, akkor fizetik a régi törvényes lakbér huszonnyolcad, illetve ötvened részét.

A kereskedőkre vonatkozóan a módosítás szerint lényeges könyvnyitás következik. Lakbérük csak százszázalékkal emelhető az 1938-as lakbéréhez viszonyítva s nem 300 százalékkal, mint ahogy azt az előző tervezet hangsúlyozta. Végezetül közölte az igazságügyminiszter, hogy lakbér alatti mindig a törvényesen megszállt lakbér értendő. Nem szabad alapul venni az új lakberek kiszámításánál sem az önkényesen megállapított, sem az önkényesen felajánlott és fizetett lakbéréket.

azok számára, akik mentesülni akarnak a következményektől. De nem mentesít azokat, akik nem is gondoltak arra, hogy készleteiket bejelentésük — amíg nem leplezték le üzelmiket.

Vádoltak padján

a Husárugyár vezetősége

„Ártatlan” zsirrejtegetők és dollárlovagok az uszorabíróság előtt

KOLOZSVAR. — A Husárugyár vezetőinek árurejtegetési ügyét kezdte tárgyalni csütörtökön a kolozsvári törvényszék uszorabírósága. Mint ismeretes, a megyei Gazdasági Ellenőrző Szerv ellenőrei közel féltonna zsirszalonnát találtak a gyár pincéjében elrejtve. A Gazdasági Ellenőrző Szerv letartóztatta a Husárugyár egész vezetőségét és az ügyészség árurejtegetés miatt emelt ellenük vádat.

kat letartóztatták és meghurcolják a törvény előtt. A védők felmentést kértek. A nemzetgazdasági minisztérium képviselője, dr. Precup, rámutatott arra, hogy a Husárugyár vezetői hosszú időn keresztül játszották ki az állam törvényeit. Hust, szalonnát, cigarettát csempészték át hamis utakon a határon, nagy dollárüzleteket bonyolítottak le és már egész multjúknál fogva szinte képtelenségnek gondolták, hogy a törvények rájuk is vonatkoznak és azokat nekik is be kell tartani. Példás ítéletet kért.

Rapeanu főügyész vádbeszédeben rámutatott arra, hogy a hivatalozott miniszteri repdelet — amit a védők mintegy amnesztianak akartak beállítani — lehetővé teszi a bejelentést azok számára, akik mentesülni akarnak a következményektől. De nem mentesít azokat, akik nem is gondoltak arra, hogy készleteiket bejelentésük — amíg nem leplezték le üzelmiket.

Juhász László, Pethő Károly és Róth Márton, a gyár vezetői, ezenkívül a velük összeköttetésben álló Csegődi József és Kiss Samu mérésárook a vádlottak — valamenynyien letartóztatásban vannak.

A vádat Rapeanu főügyész képviseli, míg a nemzetgazdasági minisztérium részéről dr. Precup jelent meg a tárgyaláson, amely a pénteki napon is folytatódott.

A város lakossága teljesen zsirhiányban szenved, és anyák nem tudnak gyermekeiknek zsirral főzni és akkor többszáz kiló zsirnak való szalonnával spekulálnak, rejtegetik és még ártatlanságukat hangoztatták — fejezte be vádbeszédét Rapeanu főügyész és szigorú ítéletet kért.

Az árurejtegető üzereket három ügyvéd — dr. Fazekas János, dr. Farkas Jenő és dr. Mondák Béla — védj. Mind a három közismert figurája a nagyszabású szabotázs pereknek.

A tárgyalás közönsége tulnyomórészen azokból tevődik ki, akik vagy üzleti kapcsolatban állottak a vádlottakkal, vagy hasonló messerséget folytatnak és így már mint szakmabeliek is érdeklődnek az ügy iránt. — Ki tudja? — A szerencse forgandó és még sor kerülhet rájuk is.

A törvényszék a késő déli órákra való tekintettel a tárgyalást szeptember 20-ra napolta el. Ekkor hirdetnek ítéletet a letartóztatásban lévő vádlottak felett.

Marosvásárhelyen is épül a népi kollégium

MAROSVÁSÁRHELY. — A MNSZ-iffjak megkezdtek már a munkát és több marosmegyei községben mozgalom indult szegénysorsu, tehetséges paraszti- és munkásifjak taníttatása érdekében.

Az „egy falu, egy népkollégista” gondolata kezd már valóra válni Maros megyében. Legutóbb Székelykál község lakói vállalták el két szegénysorsu parasztygymek taníttatási költségeit.

Lássuk el ennivalóval a hazatérő hadifoglyokat

Hazatérnek a hadifoglyok. Foksányból vagy Máramaroszigetről indulva, többnapos hosszú ut során haladnak át a kolozsvári állomáson. Jól esik nekik, ha a szives szó mellé szeretetünk és örömünk kifejezésékképpen egy tányér levest és egy darab kenyeret is adhatunk nekik.

A Magyar Népi Szövetség által életrehívott Hazatérők Otthona újabb megkezdte működését. El akarja látni hazatérő hadifoglyainkat. De nem igen van amiből adni.

A MNSZ Nőbizottsága felhívással fordul azért Kolozsvár lakosságához: ki-ki járuljon hozzá azzal a kevéssal, ami módjában áll a hazatérők megvendégléséhez. Jelszó kell legyen: minden család legalább egy hadifogoly ebédjét vállalja.

A szives adományokat a nap bármelyik órájában el lehet juttatni a Hazatérők Otthona címére: Munkácsy-utca 34. szám alá.

LEGUJABB SPORT

Két új magyar uszókorekord!

PÁRIZS. — Monte Carlóban rekordot. résztvevő magyar uszók Marseilleben résztvevők a nemzetközi versenyeken és két új magyar csehszlovákokkal vívott küzdelmet 51:33 arányban nyerték meg. A Finnország—Magyarország vasárnapi tervezett atlétikai viadala technikai akadályok miatt elmarad.

A Torinóban megrendezett atlétikai versenyeken az olasz atléták a csehszlovákokkal vívott küzdelmet 51:33 arányban nyerték meg. A Finnország—Magyarország vasárnapi tervezett atlétikai viadala technikai akadályok miatt elmarad.

ADASVÉTEL

MOTORKERÉKPÁR oldalkosaras, üzembépes, jó gumikkal, aktákkladé. Utolsó ára 16.500 lej. Eminescu-utca 8. (Mentő-állomásnál). 2—4 óráig. 7324
ELADÓ olcsón férfi-szabóság, női varrógép, szűcség, cipészgép, bőrdíszművesgép. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82 szám. 6950
TÉLIKABÁT férfi, kifogástalan, cladó. Closea-utca 1, ajtó 4. Délután 1 és 3 óra között.
RÁDIO modern, új típusú olcsón cladó esetleg 2—3 szori kifizetéssel. Forduló-utca 2 szám. 7338
FÉRDOKÁD kazánnal és két vaskályha cladó. Erzsébet-ut 60. 7343
KEVESEBBE használt kombinált szekrény olcsón cladó. Szappan-utca 8. 7327
VARRÓGÉPEKET, kötőgépeket, kerékpárokat, alkatrészeket elvállalok cladó. Weisz gépkereskedő, Horea-ut 82 szám. 5900
AKORDEON új, 48 basszusal. cladó. Kovács, Regele Ferdinand-ut 4, emelet. 7328
HASZNÁLT butorok nagy választékban olcsón kaphatók Kossuth Lajos-utca 32 szám, butoraktárban. 7103

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szög 15 lej. Cim a kiadóban és jeléges hirdetésnek 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveghirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házasság—levelezés 5 lej szavankint. Nyilttér szavankint 10 lej.

INGATLAN-LAKAS

BUTOROZOTT szobát komfortost keresek. Cím: „Belvárosi cégtulajdonos” jeligére „Erdély” könyvesboltba. 7339

Figyelem!

Gyapju férfi kalapok 208 Lei-től
„gyermek” 198 -
Férfi sapkák 98 -
Fü és gyermek sapkák 65 -
Stimléderes diák 98 -
Menyasszonyi koszoruk, fátilylak legolcsóbban.

10-es áruház, Malom u. 3.
Blazsik Endre

ISKOLAI KALAUZ

Gyakorlati pályára nevel a kolozsvári kereskedelmi liceum

A gazdasági és társadalmi élet gyökeres átalakulásával törvénnyé vált, hogy az ifjúságot a gyakorlati pályákra kell irányítani. A gyakorlati pályákra s főleg a gazdasági életre a kereskedelmi liceumok készítik elő az ifjúságot. A kereskedelmi iskolákat ma már nyugodtan nevezhetjük „gazdasági iskolák”-nak is. Ma már nem annyira önálló kereskedelmi életre nevelnek, hanem a mai termelési rendszertől megkövetelt gyakorlati érzékű, számviteli tudásu embereket. Nagy előnye az iskolának, hogy annak elvégzése után azonnal kereseti lehetőséget nyújt. A június havában érettségi vizsgát tett tanulók valamennyien elhelyezkedtek már, ezzel is bizonyítva azt, hogy

a gyárak, üzemek és az állam szívesen alkalmaznak szociális érzésű és gyakorlati tudásu szakembereket. (A kolozsvári kereskedelmi liceum egyébként már 78 éve szolgálja Erdély gazdasági életét és annak számos értékes, vezető egyéniségét adott.)

A kereskedelmi liceum felső tagozatának (V—VIII. osztályok) elvégzése, illetve az érettségi sikeres letétele után a főiskolákban is tovább lehet folytatni a tanulmányokat.

Megkezdődtek a jelentkezések a csombordi református gyakorlati gazdasági iskolában

NAGYENYED. — A románai gazdasági iskolák új törvényt, tanulók az életben elhelyezkedésre új lehetőséget kaptak. A követelményeknek megfelelően a nagyenyedi Bethlen-kollégium is átalakítja időszerű iskoláját gyakorlati iskolává. Tanulói ezzel megszerezhetik a gazdaságvezető címet, állami és közhivatalokban alkalmazást nyerhetnek és a leszállított szolgálati idő kedvezményét élvezik a hadseregbenél.

Beiratkozni teljes elemi iskolai (abszolváló bizonyítvány), vagy 4 gimnáziumi osztály végzettséggel lehet. Az első évre felvételre 40 tanuló helyére máris számos jelentkezés történt. Kérjen tájékoztatást a Gazdasági Iskola igazgatójától: Ciumbrod, Judetul Alba. Abban részletes választ talál az iskolai év kezdetéről, a fizetendő díjakról a beszolgáltatandó terményekről és minden más kérdésre.

Munkában

a bánási magyar asszonyok

TEMESVAR. — A Magyar Népi Szövetség temestoron-tálmegyei női szervezetei Varga Katalin-émlék-ünnepélyek rendezését határozták el. Minden szervezet előre meghatározott munkaterv szerint kultur-előadásokat tart, ahol ismertetik az 1848-as évek szabadságharcos asszonyainak életét. A temestoron-tálmegyei asszonyok elhatározták, hogy a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel Varga Katalin példája nyomán saját maguk állítsák elő házi ruhaszükségletüket. Ennek megvalósítására az egész megyét behálózó ronggyűjtő akciót kezdemek. A rongy árából háziipari szövetkezetet alapítanak. Ez a háziipari szövetkezet lesz hivatott feldolgozni a megyében található lent, kendert és ennek segítségével fogják megoldani a megye falusi asszonyainak ruházati cikkeivel való ellátását. Ugyancsak ennek az akciónak a nyomán kukoricakénc-feldolgozó tanfolyamokat szerveznek. A kukoricakénc feldolgozó tanfolyam iránt megyszerte nagy az érdeklődés.

Temes-Torontál magyar asszonyai Varga Katalin-émlékünnepélyre nemcsak ünnepelések rendezéséből áll, hanem gyakorlati munkával követik a szabadságharcos asszony példáját.

A VICTORIA

szövetkezet élelmezési akciója

A téli burgonya, hagyma és máléliszt szükségletét a VICTORIA szövetkezet tagjai részére biztosítja. Fióküzleteinkben előjegyezhető szept. 20-tól—október 25-ig: családtagoként 70 kgr. burgonya, 8 kgr. hagyma és szükségletszerinti máléliszt.

Előjegyzéskor a burgonyára kg-ként 3 lei előleget, a mindenkori hivatalos árnak megfelelő különbözetet pedig átvételkor kell fizetni, szállítás az előfizetéstől számított 15 napon belül történik.

EGY tiszta, megbízható nő elmenne más városba, nem Kolozsvárra, egy uri családhoz kisgyermek mellé háztartásban is segítené. Címeket a kiadóba kérek „Gyermek” jeligére. 7316

INTELLIGENS nő házvezetőnő, vagy gyermekgondozói állást vállal. Cim a kiadóban. 7342

VARRNI tudó fiatal urinő egy személyhez házvezetői állást keres fizetés nélkül. „Segítőtárs” jeligére. 7329

KULONTELEK

MENYASSZONYI ruhák, fátilylak, koszoruk kikölcsönzése a „Dahlia”-ban. F. Horea-ut 35.

SZABÁSZATI tanfolyam kezdődik október 1-én. Érdeklődni B. Tenner Olga okleveles szabásznőnél, Budai Nagy Antal-utca 45. 7327

KÉT uriaszony, akik biztos gazdasági tencival rendelkeznek, házasság céljából megismerkednének 50 év körüli, komoly uriemberrel. Jelige: „Szöke és barna”. 7330

SZVETTEREK, sálak és keztük készítését vállalom. Üvegy Polgár Antalné, legvári-ut 22. 6948

Petőfi-utca 21, hátul az udvarban. F.